

Cvičení č. 5 - 18.3.2024

- Termín odevzdání je 5.4.2024 do 9:00, na cvičení je možné pracovat i příští týden.
  - Na řešení není možno spolupracovat s ostatními studenty.
  - Řešení budete odevzdávat do LMS. Odevzdejte jeden archivní soubor s řešením, pojmenujte ho svým loginem + "5cv KPB", do předmětu emailové zprávy napište "5. cvičení KPB". Součástí archivu bude jednak dokumentace v pdf formátu popisující postup Vašeho řešení, a případně zdrojové kódy s vašimi aplikacemi. Neposílejte exe, dll, py soubory apod., neprojde to školní poštou (použijte nějaké úložiště).
  - K vyřešení můžete používat jakékoli studijní materiály a nástroje (např. Cryptool, různé online aplikace např. <http://www.practicalcryptography.com/cryptanalysis/> nebo vlastní implementace (odevzdat)), odkazy na „cizí nástroje“ musí být v dokumentaci.
- Následující šifrový text vznikl obecnou monoalafabetickou substitucí z anglického textu, otevřená i šifrová abeceda jsou anglická abeceda bez mezery. Dešifrujte jej a kromě otevřeného textu uveďte použitý klíč (tj. šifrovou abecedu) a postup řešení.
APSECETEADEJSFDDDELJTFeQEJTPFAQEJLDYUSEDEZFIEJVapekuqqftupesyaqmfTSQSKFJNAJTFNSNPFA
SFTSEKJEJTEIFJSPFQMKJQFAJIKVFPADDTYRFPQFTUPESYNFPFAPFQKHFBFYWAYQAEEQUQFIEJQFTUPESYA
IAJTFISNPFAISFTSEKJAJKHADYIFSFTSEKJAAEEIFJSECEFQUJUQUADMASSFPJQEJIETASEJLMKSFJSEAD
SNPFASQRFNAVEKPADAJADYSETQHKJESKPQUQFPQPAJIFSWKPBFRNAVEKPCPKPQUQMTEKUQATSEVESEFQQELJA
SUPFDFQQIFSFTSEKJPFTKLJEZFQJFWAJIUBJKWJSNPFAQRQAFIKJHADETEKUQRFNAVEKPJFSWKBMPKSFT
SEKJEJSPUQEJKJIFSFTSEKJAJIMPVFVJSEKJAEOUETBDYIFSFTSQAJIPFQMKJIQSKJFSWKBPEJSPUQEJKQCEP
FWADDKMSHEZASEKJAJADYZFQJFSWKBPSACCETSKKMSEHEZFCCEPFWADDPUDFQAJIEIFJSECYVUDJFPAREDE
SEFQFJIMKEJSQFTUPESYFJNAJTFHFJSFJIMKEJSMPKSFTSEKJAEIPEVFJAJSEVEPUQAJIAJSEHADWAPFIFSF
TSAJIMPVFVJSHADWAPFEJCFTSEKJQZFPKIAYSNPFASIFSFTSEKJEIFJSECEFQUJBJKWJSNPFAQRYHKJESKP
EJLFJIMKEJSRFNAVEKPUQFPAUSNFJSETASEKJAJIATTFQQQFTUPESYREKHFSPTAUSNFJSETASEKJAEFJARD
FQQFTUPFATTFQQQFQJLREKHFSPETQRFNAVEKPRAFIAUSNFJSETASEKJAJADYZFQQUQFPRFNAVEKPMASSFPJQ
CKPUJAUSNPKPEZFIATTFQQIFSFTSEKJQFTUPESYKMFPASEKJQKMSHEZASEKJQEFHFJNAJTFHFJSAEAUSKHAS
FQQEFHMDASCKPHQSNPFASAJADYQEADQFPMPEKPESEZASEKJAJIEJTEIFJSPFQMKJQFTNASRKSQAJIVEPSUA
DAQQEQSAJSQAEAEIQQFTUPESYAJADYQSQEJPFADSEHFEJTEIFJSEIFJSECETASEKJAJIHESELASEKJMNEQNE
JLAJICPAUIMPFVJSEKJFHADQFTUPESYAEAJADYZFQFHAEDTKJSFJSAJIQFJIFPRFNAVEKPSKIFSFSTMNEQ
NEJLAJIHADETEKUQFHAEDQSPAjqatSEKJHKJESKPEJLCDALQQUQMTEKUQCEJAJTEADSPAjqatSEKJQAJICP
AUIEJIETASKPVUDJFPAREDESYHAJALFHJSAUSKHASFIQTAJJIEJLAEUSKHASFQVUDJFPAREDESYQT AJJEJ
LAJIAQQFQQHFJSPEQBAQQFQQHFJSAEVADUASFQVUDJFPAREDESYQFVFPESYAJIEHMATSCKPMPEKPESEZFIP
FHFIEASEKJQFTUPESYauskhasekjaJIKPTNFQSPASEKJEJTEIFJSPFQMKJQFAUSKHASEKJAEIPEVFJWKB
KWQAUSKHASFPQMKJQFQSKTKHHKJQFTUPESYEJTEIFJSQKPTNFQSPASEKJAETKKPIEJASFQQFTUPESYMPKTF
QQFQCKPTKHMDFXSNPFAASPQMKJQFQMPFIETSEVFAJADYQECKPSNPFAQSNSPFASEJSFDDDELJTFAEAJADYZF
QSNPFASEJSFDDDELJTFCFFIJSKMPFIETSFHPLEJLSNPFAJSQAJIVUDJFPAREDESEFQMNQYETADQFTUPESYFJ
NAJTFHFJSQUPVFEDDAJTFAEWKWPFFIVEIFKAJADYSETQEIJSECEFQQUQMTEKUQATSEVESEFQCKPEHMPKVF
IMNYQETADQFTUPESYTKHMDEAJTFAJIPFMKPSEJLAUSKHASEKJAUIESAJITKHMDEAJTFAEAQQEQSQEJAUSKHA
SEJLTKHMDEAJTFNTFBQAJILFJFPASEJLPFMKPSQSKHFFSPFLUDASEKJQQFTUPFKCSWAPFIFVFDKMHFJSQ
MMKPSQSASETAJIIYAHETTKIFAJADYQEQAEEAJADYZFQTKIFCKPQFTUPESYVUDJFPAREDESEFQIUEPJLIFVFD
KMHFJSTKJSEJUKUQHKJESKPEJLUMIASFQAJISPAEJEJLAPFFQQFJSEADSKQSAYANFAIKCFVKDVEJLSNPFA
  - Následující šifrový text opět vznikl monoalafabetickou substitucí z anglického textu, otevřená i šifrová abeceda jsou anglická abeceda bez mezery. Dešifrujte jej a kromě otevřeného textu uveďte použitý klíč (šifrovou abecedu) a postup řešení. Jaká šifra (šifrovací algoritmus) byla použita? Rozhodněte, co je neobvyklé na získaném otevřeném textu, a jaké to může mít důsledky (co to ovlivní)?
GSRHRHZMFMFHZOKZIZTIZKSRZNXFIRLFHZHGLQFHGSLDJFRXPOBBLFXZMURMWLFGDSZGRHLMFHZOZYL
GRGRGOLLPHHLIWRMZIBZMWKOZRMGSZGBLFDLFOWGSRMPMLGSRMTDZHDILMTDRGSRGRMUZXGMLGSRMTRHDIL

MTDRGSRGRGRHSRTSOBFMFHFZOGSLFTSHGFWRGZMWGSRMPZYLFGRGYFGBLFHGRONZBMLGURMWZMBGSRMTLW
WRUBLFDLIPZGRGZYRGBLFNRTSGURMWLFGGIBGLWLHLDRGSLFGZMBXLZSRMTZOGSLFTSRGRHSRTSOBXLNLM
RMNLHGKZIZTIZKSHZGIRZOZGXXLNKORHSRMTFXSZMXXLFMGLUDIRGRMTRHMLGGSGWRUURXF0GBLFDLFO
WDZMGGLPMLDGSZGGSRHGZHPNRTSGLXXFKBNLHGLUBLFIYIZRMULISLFIHRUMLGULIZHSLIGWFIZGRLMZMWZH
BLFTLGSILEFTSGSRHZXXLFMGRGXLNKLHGRGLMDR000LLPZGBKRXZORMZDZBLIGDLSRHRHHLULIRZNHGIFTT
ORMTGLZGGZRMDLIWHGSZGDLF0WRNKZIGDSZGRDZMGLHZBZMWRMLRMTLNRNHOHMLGULZMWB
IWHGSZGRNFHGRHNRHLDRTGLLFIXLWMWRGRMLMGSGZGYRMWGRHHLOFGRLMMLGDROORMTGLTLLMZWLMDRGS
GSRHHFKKLHRTMOBHR00BZMZYHFIWKZIZTIZKSROOLKGGLKFGZS0ZGGSRHKLRMGSZERMTHSLSMKIZXGRZ
OOBGSZGRGRHMLGRNKIZXGRXZ0GLZGGZRMZKIZTIZKSDRGSLFIHBNYLOLUSRTSG

3. Následující šifrový text vznikl Vigenerovou šifrou z anglického textu pomocí klíče o délce nejvýše 8 znaků. Kromě získaného otevřeného textu uveďte použitý klíč a postup řešení. Přípustná abeceda je anglická abeceda bez mezery. Použijte index koincidence i Kasiského test (oba!). Pro určení posunu ukažte využití Chí-kvadrát testu.

IAKMIIMSSVLIMSLBEEJEKMMMELOAMTLSKOJXHWKIJYRJXGKMOFHJAISMLGYVIKMJFVMSGCTLRALXZENKXEJ
XEJBWRGEDDXFIETAHRFJTZXIXMUEILFJLAYIFZEJWIRXHSGHRZEJRMDTOJMEEXTAFIFJTZXCVERETRPROFVLI
MSLBEEWADLSYEVWTLPPIVTCRXTZBWKMMLSZXIKTTFTUDTVKMMWMSKVANXPVSHXRUAIALAJIMEFWWRDXTQZ
PYOXWVILGMWFJSQFFFPSGYRVALAYIRXESLVVEKIITMADECVKGKVLZGKKYPFAEJLEEHRSUFZXSLAIJISQFFF
PSYHFRGKLHEEGIWGXGEWSXIEDAMMFRSOAMTLCWEISVALXHWIRLBZXYJXFZVTZTRUREOZVFATZJKIRLAIC
SNYPMEXEJFSEXHKMLVHALXWFJESLVVCZTRXIFJHQPIAJMSPIAJUYKMTMLYRPLQYECPSKHQVXIEFXVWWXRK
LEWGHFJMSKGYENVMLVINVHJRTRAEMAEKMIIRCZKMJXISGMKCESLXVVSMDHRCIKMLVJIJLXJYNVTCRJTWKXY
IFAKWKJUDEQFSNGYWGIVFZAYMCZLXRVTKRDERUAXYIESLXVNVNGKXYSDGQGYYRUAIJAHAVLLWESWMWJEJXRK
GADXRUERTZVESDBKYXLQWMWJEJXRKAQHJTELUNPRXIFZIRWTWKEEHUKNECPYUXPVFRSMIVESLXVRPILMPV
IAJEMVVOJEEKIRLAINIECUIWSRWXEJXEJBWTLDXHYSLQPIVOTZXJZVSLWEPSFZHPPAEWDMJTADFWLRDSRAY
MCZBWKLEKNRUEYTXJFVEWTWKIRETRPGHJBWKMAFLGPETKEKITZBWRWTZXHRCZTXAISMLIEXEJXHAIRMLEC
IMSGHGIOHEIKLRWPHFANTKEEGHWLJISMHTPDXRWXWFRTZXFEDLHAVPCGFIYMMXHYIHAQLPRXEJBWDEUFWCK
LUJLHRCWZBGYQAJDWKLEDTWKWHUIIIAHGNVWUKTXVFRWTHRRDVKEEOWAGINMTZAMJXWWEZVHVKVMGPEKMLV
JODESNMNYWEPMSYHSUJRAWPAHAVLWSAZRZJIUTRKJOJVLIIMSLBEEWAKMLVHAQMLRXJWLYJAAKIYKXOVXEK
LOFMLVGRGLWDENQVLIIMSLBEEWBWEMVZELAEKNEKNWNESCPCIDSGHSYRAXHZRALHQSSNLAIWVIVTCRRDLAEK
KOVKEZWEVAMDJRGFXYIDWTHFRZXWLRDSRWFIAKMIIWUFWEPMSSVICIBJTXZSNGYXYIRWLYIVEUMMFROXCIJ
YS

4. Je známo, že opětovné použití téhož klíče u Vernamovy šifry (One-time Pad) může být nebezpečné. V této úloze jsou všechny znaky reprezentovány jako 8 bitů v obvyklém US-ASCII kódování (například 'A' je 0x41). Nechť $M = (m_1, m_2, \dots, m_n)$ je otevřený text, který se skládá ze sekvence n bajtů. Nechť $K = (k_1, k_2, \dots, k_n)$ je klíč skládající se opět z n bajtů. A jak je obvyklé, n bajtová sekvence $C = (c_1, c_2, \dots, c_n)$ je šifrový text získaný „xor-ováním“ každého bajtu otevřeného textu s odpovídajícím bajtem klíče $c_i = m_i \oplus k_i$, pro $i = 1, 2, \dots, n$. Pokud budeme mít více než jeden otevřený text, budeme tyto označovat jako $M_1, M_2, \dots, M_k$ a bajty OT jako M_j jako m_{ji} , a to $M_j = (m_{j1}, \dots, m_{jn})$; analogické označení použijeme pro odpovídající šifrové texty.

Mějme dva 12-znakové šifrové texty C_1, C_2 obdržené Vernamovou šifrou. Rozhodněte, zda byly zašifrovány stejným klíčem nebo klíči různými. Pokud jsou klíče různé, vysvětlete proč nemohou být stejné. Pokud jsou klíče stejné, pak dešifrujte šifrové texty. Součástí řešení budou oba otevřené texty M_1, M_2 , správné klíče/klíč a postup Vašeho řešení. **Otevřenými texty je vždy SMYSLUPNÉ celé anglické slovo o 12 znacích ze slovníku uvedeného v souboru dic.txt.** Otevřená abeceda je anglická abeceda bez mezery, obsahuje jen alfabetické znaky (malé i velké). **Šifrová abeceda je 128 znaků ASCII tabulky.**

$C_1 = 22\ 02\ 0f\ 1c\ 0b\ 1a\ 1e\ 0f\ 1d\ 08\ 18\ 16$

$C_2 = 2c\ 11\ 1c\ 06\ 14\ 1b\ 07\ 00\ 00\ 12\ 1a\ 00$

5. Vyluštěte tento šifrový text (jednoduchá transpozice (Columnar transposition)), nalezněte oba klíče (obě permutace - šifrovací, dešifrovací). Otevřený text byl v češtině, přípustná abeceda je anglická abeceda bez mezery. Uveďte postup řešení.

IVCTIARJLNKEKCRNICIDIVAMISVHWEIPIEIANBMOMDTLRRAKIEMTMNOYSNAMEZETOUDGUDTAMCSIOJZUCAB
UETANKNSENEFMDIOAJPRCLSCVCDUCPOENPOZNEHSONIPUDOMEAHYEIAPUUSOMTNINRNBOAIIIAINTAKCZHN
ACVCKAVSLPJOTREOIAESJHCKAORDUIAOADWDIAZANNSNDJCQLEISJDERZIAMAIISDECITOJZVONTOCVCOJST
MAAIPIAEYPONEMTESEYKDEEDAJHNODHZIFAEMOYJBPLNKINEULNKYNZLMRRIOTVTDEEEIAEIDLHAMTAEEAJZ
AIYAAAHCINANEMTAPIVCIZNSLEIPJPOAAEILOCIRAOVVTYTEJLNASJYNRAOLAHILPEDITIFOMSAVECIINASI
EACSNDTEKSTIEACHOOTNVOEIZCCHSLSHVAZYDANRFLHSKOPYSLREAXKPGNNKRNYRVEIACZNIEIMTETATAP
EMLMNSDIUCAOEPKZFNDKTAUCZTUNIEACYIUQ